

Rúsdrekka

MERKILIGA lina kjakið føroyingum undir fyrireikingunum til nýggju rúsdrekka-lógina kundi bent á, at færri enn nakrantíð áður veruliga trúðu uppá, at vit antin so ella so fóru at fáa broytingar, flestøll kundu vera nøgd við.

TÍVERRI kann henda líkasæla um úrslitið eisini útleggjast sum tvørrandi álit fólksins til at ein nýggj og betri lóg veruliga fór at vera hildin og umsitin frægari enn hon, vit nú sleppa.

MEN antin vit fagna nýggju lógini ella ikki, eiga vit nú at semjast um at virða hana frá byrjan og sum skjótast at lúka burtur allar vansar, sum kanska fara at stinga seg upp so hvørt vit læra okkum at brúka nýggju skipanina. Ein uggi fyri tey ivasomu er tað tí, at hon skal takast upp og endurskoðast longu í 95.

AVGERANDI fyri, hvussu hetta skal hepnast er, at vit nú semjast um raðfylgjuna, ymsu partarnir í nýggju lógini verða settir í verk.

ANTIN vit so eru fyri nýggju skipanini ella ikki, so eru vit ivaleyst øll samd um, at einkarsøluskipanin má fáast upp at standa skjótast til ber, og at henda skal hava prógvað sít »virði« áðrenn skeinkiloyvi verða útlutað. Helst eisini samd um, at hetta seinna ikki hevur skund á nakran hátt.

ERKVISNA rúsdrekkaálið, sum hesuferð østi fólk eitt vet minni enn onkuntíð áður, er fyri tað eins stórt álvarsmál sum nakrantíð. At tað eisini av politisku myndugleikum okkara verður tikið í ramasta álvara prógvar drúgva og gjølliga viðgerðin, málið fekk í nevnd undan framløgu á tingi.

MEN lóg er eitt, nýtslunar nakað annað, og nýggja lógin verður ongantíð betri ella verri enn tað, hin einstaki vil gera hana til. Tí tá saman um kemur er tað virðing hins einstaka fyri hesum lógi, sum verður avgerandi fyri, um einhvør skipan gagnar honum ella ikki.

SAMSTUNDIS sum vit kunnu fegnast um, at nýggja persónliga rúmkandi lógin í størri mun gevur fólki møguleika til undir ábyrgd fyri sær sjálvum at seta mark fyri rúsdrekkanýtsluni, eru mong sjálvsagt ivasom um, hvussu tey, ið kanska eru niðurrundir komin av hesi nýtslu, fara at evna at liva skilagott við nýggju skipanini.

HESIN ivi er í mongum føri vælgrundaður, men kanska ikki minni grundaður eru á breiðslurnar frá teimum broytingarhugaðu móti kassakeypinum og teirri alt ov tilvildarlugu útskeinking, sum nú í eini tjúgu ár er farin fram í sonevndu ølklubbunum. Heldur undir nýtiligum eftirliti, enn sum nú, siga tey.

ONGUM nýtist at dáma hesa lógina so avbera væl fyri at halda, at hon hóast alt er eins fræg ella frægari, enn gamla lógin, og við trygdini fyri, at hon verður endurskoðað í 95, verður neyvan talan um heimsins enda fyri føroyingar flestar — sjálvsagt treytað av, at vit til ta tíð ikki hava fingið

eins nógv skeinkiloyvi sum kioskir og pylsuvagnar og soleiðis eftir stuttari tíð hava endavent okkara kanska vánaligu drykkjusiðum til nakað nógv verri.

VIT gera tí øll væl í at geva tol við broytingunum, hava álit á, at politisku myndugleikarnir, sum í størri álvara enn nakrantíð áður hava arbeitt so dúgliga og væl við málinum, eisini fara at skipa eins væl fyri, tá hon skal setast í verk — og ikki minst — stuðla hvørjum øðrum í førum, har ivi er um, hvat skilagóð rúsdrekkanýtsla er.

GERA vit tað til 95, er einki at ivast í, at tað bæði fyri brúkarar og politiskar myndugleikar verður lættari at taka stóðu til tær broytingar, sum tá uttan iva fara at koma upp á tal — lættari at gera eina meira fullfíggaða rúsdrekka-lóg.

Ein rødd úr grøvini - ella?

Thomas Arabo, landsstýrismaður, skrifvar

Tað er akkurát sum »i gamle dage« at lesa leiðaran í Dagblaðnum friggjadagin 28. februar, har Óli Breckmann hóreiggjar sær óført. Ja, tað er næstan neyðugt at fortelja Óla, at hann nú ikki er staddur í Afrika, og at árstalið ikki er 1982, men 1992.

Verðin er nógv broytt ta seinastu tíðina, og størsta hending í Europa er óivað, at Berlinmúrurinn bleiv burtur, og at demokrati kunnu stovnstast í Eystureuropa. Hetta mugu vit øll megnast um, men at Óli so ørkymlast um at hava mist sínar kærur figgindar eystanfyri er skiljandi. At hann so roynir at grava sær nakrar gamlar upp aftur her á heimavøllum — tað taki eg ikki so tungt.

Heima hjá okkum fella eisini mýrar. Størsta

hending í so máta, sum rennur mær í hug, er broytingin í sölulíðnum hjá okkum. Min áskoðan á tað gamla sölulíðið er niðurfeld í grein, eg havi skrivað í bløðunum, og tað pettið, sum snýr seg um sölulíðið, ljóðar soleiðis:

»Skulu vit nýta møguleikar, sum eru á teimum vælbetalandi marknaðum uttan um okkum, mugu vit rokna við, at krøvini til tey einstøku virkini verða stór. Tey seinastu nógvu árinu eru vit ikki von við innan høvuðsvinnu okkara at liva upp til størvegis krøv, ið eru sett okkum uttaneftri.

Min vurdering er, at ein av høvuðsorsøkunum til hetta er, at vit tey seinastu nógvu árinu hava havt eina stuðulsskipan, ið hevur sloppið okkara sölulíði undan at finna

vælbetalandi og harav kravmiklan marknað. Vit hava selt bilagar og óprofessionellar vørur. Sölulíðið er sostatt sloppið undan krøvum. Hetta hevur so aftur ført við sær, at virkisleisur eru sloppar undan krøvum, og

hetta hevur so at enda ført við sær, at virkisleisurnar eru sloppar undan at seta sínur starvsfólkum krøv.

Disse var ordene. Nú sölulíðið hevur broytt kós og er farið inn á teir røttu marknaðirnar — teir vælbetalandi marknaðirnar. So koma sjálvandi krøv til samfelagið. Tað eru hesar brotingar, vit í lóguni siggja. Virki fara fallitt, strukturar verða broyttir.

Tíverri er hetta nakað, vit skulu ígjøgnum, og eg ivist ikki í, at tá ein tíð er umliðin, so hava vit fingið uppbyggt eitt sunt og gott samfelag aftur.

Hyggja vit at tí politiska mynstrinum, sum hevur verið tey seinastu árinu, er tað min fátan, at tann størsta katastrofan politiskt sæð, sum hetta landið hevur verið úti fyri,

er tey tvey árinu frá 1988 til 1990, tá fólkaflokkurin skuldi standa fyri einum landsstýri og skuldi royna at stjórna landinum. Tá kom einki av skafti av nøkrum slag — fyri at siga tað beint út. Tað er undrunarvert, at tað føroyska samfelagið var so sterkt, at tað taldi at liggja í stjórnarloysi í tvey ár.

Vit eru í eini broytingartíð, og tað er ikki altíð so tespiligt at sita og taka sær neyðugu avgerðirnar. Men avgerðir skulu takast, og stýrást skal. Vit hava ikki brúk fyri undanstøkkingum, ið fara at skylda upp á hvønn annan, tá hart leikar á. Serliga hart kemur tað væl at leika á í teimum økjum, sum eg umsti, tá nú vinnan skal umstrukturast. Men kósin skal haldast,

og vit skulu ígjøgnum — eingin ivi um, at vit rokka eitt positivt og gott mál.

Henda stóðan, vit í dag eru í, er nógv meira kompliserað, enn nakar uttan fyri dugir at gera sær greitt, og tí ræður um at vit, sum sita við ábyrgdini, tora at virka og taka tær røttu avgerðirnar. Undanstøkkingar, ið kanska hava hug til at fara út og vaska síni skitnu klæði, mugu vera púra greiðir yvir, at gera teir tað, skulu teir eisini rokna við, at tað endar við einum stórvaski.

Hesar eru spælireglurnar. Og er tað nakað, vit ikki hava brúk fyri í dag, so eru tað undanstøkkingar.